

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

NAZIV PROPISA

Predlog odluke o određivanju rukovodioca izrade Prostornog plana Crne Gore i visini naknade za rukovodioca i stručni tim za izradu Prostornog plana

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Aktuelnost osnovnih koncepata i rješenja Prostornog plana Crne Gore iz 2008. godine, dugoročnog su ili trajnog karaktera, kako zbog vremena potrebnog za njihovu realizaciju, tako i zbog relativne nepromjenljivosti fizičkih uslova na kojima se zasnivaju. Međutim, različiti procesi i faktori koji utiču na prostorni razvoj, kao što su globalizacija, evropske integracije, tržišna ekonomija, brz razvoj informacione tehnologije, trendovi urbanizacije, demografske promjene, promjene klime i veća opšta ekološka svijest među stanovništvom, nameću potrebu za preispitivanjem određenih rješenja, a u cilju poštovanja načela održivog razvoja. Naime, sagledavanje različitih procesa i činjenica i organizovanje prostornog razvoja u smislu dugoročnih zahtjeva je moguće jedino ako se slijedi opredjeljenje za održivi razvoj, što će biti cilj izrade ovog strateškog dokumenta.

Prostor, kao jedan od najvažnijih resursa Crne Gore, je osnova za cjelokupni razvoj države, jačanje suštinske osmišljene upotrebe prostornih potencijala, kao i očuvanje raznolikosti predjela i biodiverziteta. Regionalne posebnosti su osnova za postizanje lokalnog, regionalnog i međunarodnog identiteta Crne Gore.

Prostorni plan Crne Gore je strateški dokument i opšta osnova organizacije i uređenja prostora Crne Gore, kojim se određuju državni ciljevi i mjere prostornog razvoja, u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-istorijskim razvojem Crne Gore

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Donošenje Odluke o određivanju rukovodioca izrade Prostornog plana Crne Gore i visini naknade za rukovodioca i stručni tim za izradu Prostornog plana preduslov je za pristupanje izradi ovog planskog dokumenta.

Zadatak Plana je da verifikuje sektorske potrebe u pogledu dugoročnog prostornog razvoja koristeći integrativni odnosno međusektorski pristup u skladu sa optimalnim korišćenjem prostora kao ograničenog i svakako neobnovljivog resursa.

Ovim dokumentom utvrđuje se potreba i obaveza za usklađivanjem razvojnih strategija (usvojenih na osnovu prethodnog Prostornog plana do 2020. godine) na nivou države, kao i novog Plana generalne regulacije, čijim će donošenjem prestati da važi sva planska dokumentacija nižeg reda. S tim u vezi utvrđuje se obaveza nosilaca izrade razvojnih dokumenata na državnom nivou i Plana generalne regulacije da pruže punu saradnju nosiocima izrade Prostornog plana Crne Gore.

Aktuelni planovi i razvojni dokumenti državnog nivoa, između ostalih, su: Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030., Strategija razvoja energetike, Strategija razvoja saobraćaja, Istraživanje nafte i gasa u podmorju Crne Gore, Vodoprivredna osnova Crne Gore, Strategija razvoja turizma do 2020., i drugi.

Istovremeno se ukazuje i na potrebu za sinhronizacijom – na nivou donošenja odluka – novog Prostornog plana Crne Gore sa planovima i razvojnim dokumentima na međunarodnom nivou koji se odnose na region Mediterana i jugoistočne Evrope.

Isto tako, podrazumijeva se i obaveza usaglašavanja i povezivanja nacionalnih tehničkih sistema sa takvim sistemima u susjednim zemljama, kao i širim međunarodnim okruženjem.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Plan mora da obezbijedi strateški okvir za opšti prostorni razvoj Crne Gore do 2040. godine i da stvori jasno definisane koridore po kojima se moraju kretati sektorsko planiranje i detaljnije prostorno planiranje, koje će biti sprovedeno kroz izradu plana nižeg reda – Plana generalne regulacije.

Prostorni plan mora dati smjernice i preporuke za realizaciju potrebnih institucionalnih usaglašavanja, dalja konceptualna i zakonska razjašnjenja i promociju neophodnih javnih investicija kako bi se postigla realizacija definisanih ciljeva. Sama realizacija zavisi od sektorskih i lokalnih vlasti i biće predmet dalje planske razrade kroz regulacioni planski dokument nižeg reda.

Prostorni plan Crne Gore mora uvažiti i opšte razvojne projekcije i ciljeve proistekle iz globalnog opredjeljenja ka evropskim integracijama, sa perspektivom punopravnog članstva u Evropskoj uniji. Naime, do stupanja na snagu Lisabonskog ugovora, službeno potpisanog od strane svih zemalja članica EU 13. decembra 2007. godine, a koji je stupio na snagu 1. decembra 2009. godine - prostorno uređenje bilo je u isključivoj nadležnosti država članica. Međutim, prema Ugovoru, prostorne politike postale su zajednička nadležnost zemalja članica i Evropske komisije, što treba imati u vidu prilikom izrade ovog strateškog planskog dokumenta.

Primjenjeno na politiku uređenja prostora – to u principu znači zahtjev za održivim razvojem, na kome se temelje osnovni ciljevi evropske razvojne politike: ekonomska, društvena i teritorijalna kohezija, a što je u skladu i sa deklarisanim principima na nacionalnom nivou.

Prostorni razvoj Crne Gore, koji će se definisati Planom, mora da odgovara aktuelnim potrebama stanovništva, dosadašnjim promjenama i budućim trendovima. Opšta struktura i strategija uravnoteženog prostornog razvoja mora se bazirati na dva stuba koja se čine suprotnostima, ali u stvari definišu samo različite zahtjeve istog procesa:

- regionalizaciju razvojne perspektive;
- dalju integraciju crnogorskog prostora.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Izrada i donošenje Prostornog plana Crne Gore će imati značajane ekonomske i socijalne efekte na:

- stanovništvo, koje će imati multiplikativne benefite na osnovu predloženih planskih rješenja i koje će u proceduri donošenja plana moći da iskaže svoje potrebe vezane za planiranje prostora i izgradnju objekata.
- investitore, koji će svoja investiciona ulaganja na osnovu planskog rješenja realizovati;
- nadležne organe zadužene za vršenje poslova planiranja prostora.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Izrada Prostornog plana Crne Gore zakonska je obaveza prema Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata, a njegovo donošenje obavezno je u 2020. godini, do kada je propisano važenje sadašnjeg PPCG donesenog 2008. godine.

Procjena finansijskih sredstava za izradu ovog planskog dokumenta, uključujući i naknade za rukovodioca izrade i stručni tim vršena je na osnovu koštanja izrade važećeg PPCG iz 2008. god., zajedno sa baznim studijama i topografskim podlogama, zatim na osnovu koštanja Prostornih planova posebne namjene (za obalno područje, Durmitorsko područje, Biogradsku goru itd.) i procjene nivoa njihove upotrebljivosti prilikom izrade nove planske dokumentacije. Pritom, uzeto je u obzir da u Centralnom registru planske dokumentacije Ministarstva već postoji skenirana ili digitalizovana baza svih važećih detaljnih planskih dokumenata (DUP-ova, DSL-ova, LSL-ova, UP-ova), kao i da su svi planski dokumenti u poslednjih nekoliko godina, uključujući tu i sve Prostorno urbanističke planove opština, rađeni u GIS-u, što olakšava njihove izmjene i rad na novoj dokumentaciji. Povoljna činjenica je i to što se prema novom zakonskom rješenju neće angazovati firma koja je obrađivač plana, već će se racionalno koristiti svi raspoloživi ljudski resursi u drzavnoj i lokalnoj upravi uz angažovanje najstručnijih konsultanata za pojedine oblasti. Imajući u vidu sve navedeno, procijenjeno je da će za izradu PPCG biti potrebno obezbijediti 500.000 eura iz Budžeta Crne Gore u narednoj godini.

Finansijska sredstva potrebna za naknade rukovodioca i stručni tim za izradu Prostornog plana Crne Gore, obezbijediće se iz Budžeta Crne Gore, sa pozicije organa državne uprave nadležnog za održivi razvoj i turizam (u daljem tekstu: Ministarstvo) - 4147- konsultantske usluge, projekti i studije, u okviru Programa Uređenje prostora, građevinarstvo i stambeni razvoj.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

U procesu izrade RIA nisu korišćena strana ekspertiza.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Indikatori za praćenje toka izrade plana su dati kroz Programski zadatak i budući Ugovor sa rukovodiocem izrade plana, a odnose se na planski dokument. Ministarstvo održivog razvoja i turizma je nosilac pripremnih poslova za izradu Prostornog plana Crne Gore.

Podgorica, 06.09.2019. godine

